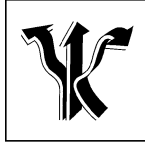

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ТАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”
(для спеціалістів)

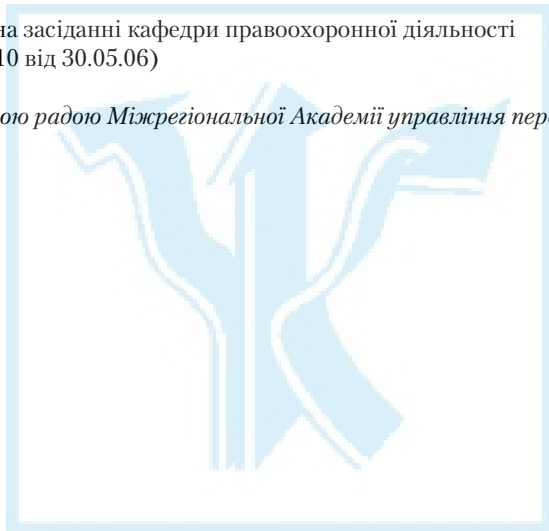
МАУП

Київ 2006

Підготовлено доцентом кафедри правоохоронної діяльності
В. Г. Лісогором

Затверджено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності
(протокол № 10 від 30.05.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Лісогор В. Г. Навчальна програма дисципліни “Тактика професійної діяльності” (для спеціалістів). — К.: МАУП, 2006. — 15 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Тактика професійної діяльності”, вказівки щодо виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Побудова правової держави потребує насамперед реалізації засад верховенства права, коли діяльність власне держави та її органів регламентована Конституцією, законами, іншими нормативно-правовими актами і спрямована на забезпечення прав і свобод людини.

Одним із важливих напрямів державної діяльності суверенної та незалежної України є правоохоронна діяльність як складова професійної діяльності, яка спрямована на забезпечення принципу верховенства права в суспільстві.

Завдання правоохоронної діяльності полягає в захисті встановленого Конституцією України суспільного ладу держави, економічної та політичної систем, прав і законних інтересів громадян, підприємств, установ, організацій, суб'єктів усіх форм власності, економічної та територіальної цілісності України.

Особливе місце серед завдань правоохоронної діяльності посідає захист прав і свобод людини, її життя, здоров'я, честі, гідності, недоторканності та безпеки.

Навчальна дисципліна “Тактика професійної діяльності” ґрунтується на засадах здійснення правоохоронної діяльності уповноваженими органами і саме така діяльність детально регламентована законодавством України.

Мета курсу — розкрити значення тактики професійної діяльності для виконання завдань, що стоять перед правоохоронними органами, в сфері охорони прав і законних інтересів громадян, для зміцнення законності і правопорядку, охорони інтересів держави і суспільства.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

- знати сутність та особливості тактики професійної діяльності;
- вміти правильно застосовувати отримані знання, самостійно їх поповнювати і поглиблювати, вивчати, обґрунтовувати і обстоювати свою правову позицію, захищати права, свободи і законні інтереси громадян, юридичних осіб, держави та суспільства.

Курс “Тактика професійної діяльності” включає в себе вивчення 13 тем.

Рекомендовані нормативно-правові акти, підручники та спеціальна література допоможуть студентам самостійно поглибити свої знання із зазначених у навчальному курсі питань, а також виконати контрольну роботу та скласти іспит.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ТАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Тактика професійної діяльності
1	Професійна діяльність: поняття, сутність, ознаки
2	Тактика: поняття, сутність і значення
3	Тактика професійної діяльності: поняття, сутність і значення
	Змістовий модуль II. Тактика в роботі захисника
4	Загальні положення тактики захисту
5	Тактика з'явлення клопотань
6	Тактика реалізації захисту на досудовому слідстві
7	Особливості тактики захисту в суді
	Змістовий модуль III. Тактичні основи оперативно-розшукової діяльності
8	Поняття та зміст оперативно-розшукової тактики
9	Поняття та зміст оперативно-тактичних дій
10	Особливості тактики боротьби з організованою злочинністю
	Змістовий модуль IV. Тактика в роботі слідчого
11	Слідча тактика: поняття, сутність, значення
12	Тактичні основи розслідування злочинів
13	Тактика слідчих дій
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“ТАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

Змістовий модуль I. Тактика професійної діяльності

Тема 1. Професійна діяльність: поняття, сутність, ознаки

Поняття професійної діяльності, її ознаки. Організація професійної діяльності, її зміст за сучасних соціально-економічних умов. Основні напрями (функції) правоохоронної діяльності.

Література [1–16; 21; 27]

Тема 2. Тактика: поняття, сутність і значення

Поняття та сутність тактики. Значення тактики. Тактична ситуація. Тактичні прийоми. Тактика в професійній діяльності.

Література [17; 22; 25]

Тема 3. Тактика професійної діяльності: поняття, сутність і значення

Поняття тактики професійної діяльності. Сутність тактики професійної діяльності. Значення тактики професійної діяльності.

Література [17; 22; 25]

Змістовий модуль II. Тактика в роботі захисника

Тема 4. Загальні положення тактики захисту

Поняття тактики захисту. Сфера діяльності захисника. Організація захисту. Діяльність захисника з доказування. Участь захисника у встановленні істини. Тактичні прийоми захисту. Конфліктні ситуації. Засоби та способи захисту. Тактика професійного захисту у кримінальних справах. Тактика професійного представництва у цивільно-судочинстві.

Література [1; 6; 19; 23; 28–30; 32–34]

Тема 5. Тактика заявлення клопотань

Етапи заявлення клопотань. Види клопотань. Підстави заявлення клопотань. Підготовка до заявлення клопотань. Тактичні прийоми заявлення клопотань.

Література [1; 6; 19; 23; 28; 30–33]

Тема 6. Тактика реалізації захисту на досудовому слідстві

Участь захисника на досудовому слідстві. Роль захисника в стадії досудового розслідування. Участь захисника при проведенні слідчих дій. Засоби та способи захисту. Тактичні прийоми захисту при проведенні слідчих дій.

Література [1; 6; 17–19; 23; 28–30; 37]

Тема 7. Особливості тактики захисту в суді

Планування захисту. Участь захисника у судовому засіданні. Види клопотань. Засоби та способи захисту. Тактичні прийоми захисту в суді.

Література [1; 6; 17–19; 23; 28–30; 37]

Змістовий модуль III. Тактичні основи оперативно-розшукової діяльності

Тема 8. Поняття та зміст оперативно-розшукової тактики

Поняття та зміст оперативно-розшукової тактики. Структура оперативно-розшукової тактики. Оперативна комбінація. Оперативно-тактична ситуація. Оперативно-тактичне рішення.

Література [1; 4; 31]

Тема 9. Поняття та зміст оперативно-тактичних дій

Поняття та зміст оперативно-тактичних дій, їх структура. Оперативний пошук. Оперативна розробка. Оперативно-розшукова профілактика.

Література [1; 4; 31]

Тема 10. Особливості тактики боротьби з організованою злочинністю

Поняття та зміст тактики боротьби з організованою злочинністю. Оперативна комбінація. Оперативно-тактична ситуація. Оперативно-тактичне рішення.

Література [1; 4; 7; 31]

Змістовий модуль IV. Тактика в роботі слідчого

Тема 11. Слідча тактика: поняття, сутність, значення

Основні поняття слідчої тактики, її сутність і значення. Слідча тактика та практика боротьби зі злочинністю.

Література [1–3; 5; 20; 25; 35]

Тема 12. Тактичні основи розслідування злочинів

Поняття, зміст і види слідчих ситуацій. Діяльність слідчого в умовах тактичного ризику. Тактичні комбінації. Поняття тактичного рішення. Підготовка та прийняття тактичного рішення. Планування розслідування.

Література [1–3; 5; 20; 25; 35]

Тема 13. Тактика слідчих дій

Загальні положення тактики слідчих дій. Тактика процесуальної дії. Особливості тактики окремих слідчих дій. Тактичні прийоми проведення слідчих дій.

Література [1–3; 5; 20; 25; 35]

ВКАЗІВКИ ЩОДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота виконується українською мовою, її обсяг становить 8–10 сторінок формату А4 друкованого тексту з обов'язковим використанням 5–10 літературних джерел (законодавчих і відомчих нормативних актів, наукової літератури тощо).

До контрольної роботи необхідно скласти план (вступ; основна частина, складається з 2–3 питань, що розкривають зміст теми; короткі висновки, список використаної літератури, нормативних актів, інших джерел).

У вступі слід визначити завдання, що його ставить перед собою автор, мету обрання саме цієї теми, її актуальність.

В основній частині необхідно розкрити суть і зміст окремих питань теми, посилаючись на наявні друковані та нормативні джерела, зазначивши власне ставлення до питань, що розкриваються.

У висновках необхідно вказати на конкретний внесок автора у висвітлення теми – використано нові публікації, нормативні акти, інші джерела тощо.

Обов'язкові посилання на джерела, які цитує автор, або за якими робляться узагальнення, висвітлюється суть і зміст теми. Їх можна розміщувати у тексті як у дужках, так і у вигляді посторінкових підрядкових посилань, нумерація може бути як суцільною, так і посторінковою.

У кінці роботи в алфавітному порядку вміщується список використаної літератури з повними вихідними даними (прізвище та ініціали автора, місце і рік видання).

Нормативні акти розміщуються перед літературними джерелами за їх юридичним значенням: закони України, укази Президента України, постанови Уряду України, положення тощо.

Контрольну роботу виконують студенти усіх форм навчання, тему вибирають за останньою цифрою номера своєї залікової книжки. На титульній сторінці контрольної слід зазначити її номер.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Професійна діяльність.
2. Організація професійної діяльності.
3. Зміст професійної діяльності за сучасних соціально-економічних умов.
4. Тактика.

5. Тактика професійної діяльності.
6. Тактика захисту.
7. Сфера діяльності захисника.
8. Організація захисту.
9. Діяльність захисника з доказування.
10. Участь захисника у встановленні істини.
11. Тактичні прийоми захисту.
12. Конфліктні ситуації.
13. Засоби та способи захисту.
14. Тактика професійного захисту у кримінальних справах.
15. Тактика професійного представництва у цивільному судочинстві.
16. Заявлення клопотань.
17. Тактичні прийоми заявлення клопотань.
18. Участь захисника на досудовому слідстві.
19. Роль захисника в стадії досудового розслідування.
20. Участь захисника при проведенні слідчих дій.
21. Тактичні прийоми захисту при проведенні слідчих дій.
22. Планування захисту.
23. Участь захисника у судовому засіданні. Види клопотань.
24. Тактичні прийоми захисту в суді.
25. Оперативно-розшукова тактика.
26. Оперативна комбінація.
27. Оперативно-тактична ситуація.
28. Оперативно-тактичне рішення.
29. Оперативно-тактичні дії.
30. Оперативний пошук.
31. Оперативна розробка.
32. Оперативно-розшукова профілактика.
33. Тактика боротьби з організованою злочинністю.
34. Слідча тактика.
35. Слідча тактика та практика боротьби зі злочинністю.
36. Слідчі ситуації.
37. Діяльність слідчого в умовах тактичного ризику.
38. Тактичні комбінації.
39. Тактичне рішення.
40. Планування розслідування.
41. Тактика слідчих дій.
42. Тактика процесуальної дії.
43. Тактика окремих слідчих дій.
44. Тактичні прийоми проведення слідчих дій.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття професійної діяльності.
2. Ознаки професійної діяльності.
3. Організація професійної діяльності.
4. Професійна діяльність.
5. Зміст професійної діяльності за сучасних соціально-економічних умов.
6. Основні напрями (функції) правоохоронної діяльності.
7. Поняття тактики.
8. Сутність тактики.
9. Значення тактики.
10. Тактична ситуація.
11. Тактичні прийоми.
12. Тактика в професійній діяльності.
13. Поняття тактики професійної діяльності.
14. Сутність тактики професійної діяльності.
15. Значення тактики професійної діяльності.
16. Поняття захисту.
17. Сутність захисту.
18. Поняття тактики захисту.
19. Сфера діяльності захисника.
20. Організація захисту.
21. Діяльність захисника з доказування.
22. Участь захисника у встановленні істини.
23. Тактичні прийоми захисту.
24. Конфліктні ситуації.
25. Прийоми подолання конфліктних ситуацій.
26. Засоби професійного захисту.
27. Способи професійного захисту.
28. Тактика професійного захисту.
29. Тактика професійного захисту у кримінальних справах.
30. Тактика професійного представництва у цивільному судочинстві.
31. Етапи заявлення клопотань.
32. Види клопотань.
33. Підстави заявлення клопотань.
34. Підготовка до заявлення клопотань.
35. Тактичні прийоми заявлення клопотань.
36. Участь захисника у досудовому слідстві.

37. Роль захисника в стадії досудового розслідування.
38. Участь захисника при проведенні слідчих дій.
39. Засоби захисту при проведенні слідчих дій.
40. Способи захисту при проведенні слідчих дій.
41. Поняття тактичного прийому.
42. Захист при проведенні слідчих дій.
43. Тактичні прийоми захисту при проведенні слідчих дій.
44. Планування захисту.
45. Участь захисника у судовому засіданні.
46. Види клопотань.
47. Засоби захисту в суді.
48. Способи захисту в суді.
49. Тактичні прийоми захисту в суді.
50. Поняття оперативно-розшукової тактики.
51. Зміст оперативно-розшукової тактики.
52. Структура оперативно-розшукової тактики.
53. Оперативна комбінація.
54. Оперативно-тактична ситуація.
55. Оперативно-тактичне рішення.
56. Поняття оперативно-тактичних дій.
57. Зміст оперативно-тактичних дій.
58. Структура оперативно-тактичних дій.
59. Оперативний пошук.
60. Оперативна розробка.
61. Оперативно-розшукова профілактика.
62. Поняття організованої злочинності.
63. Поняття та сутність боротьби з організованою злочинністю.
64. Поняття тактики боротьби з організованою злочинністю.
65. Зміст тактики боротьби з організованою злочинністю.
66. Оперативна комбінація у боротьбі з організованою злочинністю.
67. Оперативно-тактична ситуація у боротьбі з організованою злочинністю.
68. Оперативно-тактичне рішення у боротьбі з організованою злочинністю.
69. Основні поняття слідчої тактики.
70. Сутність слідчої тактики.
71. Значення слідчої тактики.
72. Слідча тактика та практика боротьби зі злочинністю.
73. Поняття слідчих ситуацій.

74. Зміст слідчих ситуацій.
75. Види слідчих ситуацій.
76. Тактичний ризик.
77. Діяльність слідчого за умов тактичного ризику.
78. Тактичні комбінації.
79. Поняття тактичного рішення.
80. Підготовка тактичного рішення.
81. Прийняття тактичного рішення.
82. Поняття розслідування.
83. Планування розслідування.
84. Поняття слідчої дії.
85. Загальні положення тактики слідчих дій.
86. Поняття процесуальної дії.
87. Тактика процесуальної дії.
88. Види слідчих дій.
89. Особливості тактики окремих слідчих дій.
90. Тактичні прийоми проведення слідчих дій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативна

1. *Конституція* України. — К., 1996.
2. *Закон* України “Про міліцію” від 20 грудня 1990 р. // ВВР України. — 1991. — № 4. — Ст. 20.
3. *Закон* України “Про прокуратуру” від 5 листопада 1991 р. // ВВР України. — 1991. — № 53. — Ст. 793.
4. *Закон* України “Про оперативно-розшукову діяльність” від 18 лютого 1992 р. // ВВР України. — 1992. — № 22. — Ст. 303.
5. *Закон* України “Про Службу безпеки України” від 30 червня 1992 р. // ВВР України. — 1992. — № 27. — Ст. 382.
6. *Закон* України “Про адвокатуру” від 19 грудня 1992 р. // ВВР України. — 1993. — № 9. — Ст. 62.
7. *Закон* України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю” від 30 червня 1993 р. // ВВР України. — 1993. — № 35. — Ст. 358.

Основна

8. *Суд*, правоохоронні та правозахисні органи України: Навч. посіб. / В. С. Ковальський, В. Т. Білоус, С. Е. Демський та ін. — К.: Юрінком Інтер, 2002. — 305 с.

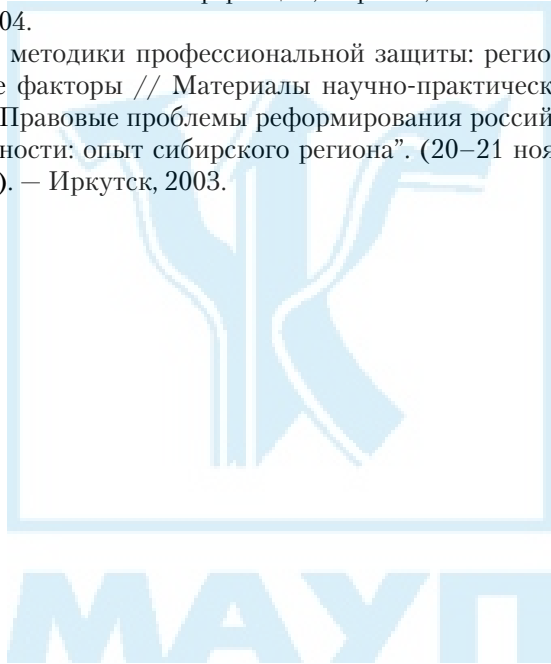
9. *Суд*, правоохоронні та правозахисні органи України: Навч. посіб. / В. С. Ковальський, В. Т. Білоус, С. Е. Демський та ін. — К.: Юрінком Інтер, 2003. — 320 с.
10. *Суд*, правоохоронні та правозахисні органи України: Підручник / В. С. Ковальський, О. С. Захарова, В. Я. Карабань та ін.; За ред. В. Маляренка. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — 376 с.
11. *Судебные* и правоохранительные органы Украины: Учеб. пособие / А. С. Васильев, В. В. Иванов, Л. А. Корчевная и др. — Харьков: Одиссей, 2002. — 320 с.
12. *Судебные* и правоохранительные органы Украины: Учеб. пособие / А. С. Васильев, В. В. Иванов, Л. А. Корчевная и др. — 3-е изд., доп. и перераб. — Харьков: Одиссей, 2004. — 320 с.
13. *Судові* та правоохоронні органи: Зб. законодав. та норматив. актів / Упоряд. О. В. Терещук. — К.: Паливода А. В., 2002. — 372 с.
14. *Судові* та правоохоронні органи: Зб. законодав. та норматив. актів / Упоряд. О. В. Терещук. — К.: Паливода А. В., 2003. — 458 с.
15. *Судові* та правоохоронні органи України: Зб. законодав. та норматив. актів: Чинне законодавство зі змін. та допов. за станом на 01.11.03 / Упоряд. О. В. Терещук та ін. — К.: Паливода А. В., 2003. — 472 с.
16. *Судові* та правоохоронні органи України: Зб. законодав. та норматив. актів: Чинне законодавство зі змін. та допов. за станом на 01.11.03 / Упоряд. А. В. Паливода. — К.: Паливода А. В., 2006. — 608 с.

Додаткова

17. *Актуальные* вопросы тактики допросов подозреваемых в убийстве, производимых с участием профессионального защитника // Материалы Всероссийской научно-практической конференции “Проблемы раскрытия преступлений в свете современного уголовного процессуального законодательства” (Екатеринбург, 6–7 февр. 2003). — Екатеринбург, 2003.
18. *Баев О. Я.* Криминалистическая адвокатология как подсистема науки криминалистики // Профессиональная деятельность адвоката как объект криминалистического исследования. — Екатеринбург: Чароид, 2002.
19. *Баев М. О., Баев О. Я.* Научные положения методики профессиональной защиты по уголовным делам // Тактика, методика и стратегия профессиональной защиты: Сб. статей. — Екатеринбург: Чароид, 2002.

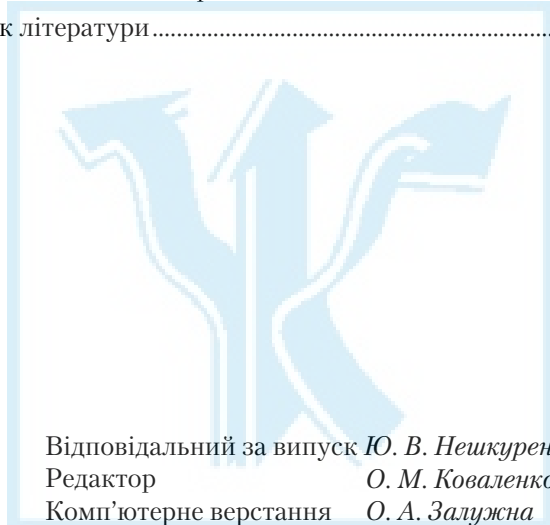
20. *Бандурка О. М.* Слідчий — моя професія. — Харків, 2000. — 216 с.
21. *Бондаренко І.* Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи: поняття та ознаки // *Право України.* — 2003. — № 4. — С. 18–21.
22. *Дельбрюк Г.* История военного искусства в рамках политической истории: Новое время (продолжение) в изложении Э. Даниельса / Пер. с нем. Е. Мартынова, А. Рачинского. — Т. 5. — М.: Воениздат, 1937. — 398 с.
23. *Карагодин В. Н.* Криминалистическое исследование профессиональной деятельности адвокатов // *Профессиональная деятельность адвоката как объект криминалистического исследования.* — Екатеринбург: Чароид, 2002.
24. *Криминалистика* как основа разработки теоретических аспектов профессиональной защитительной деятельности // *Криминалистические аспекты профессиональной защиты по уголовным делам.* — Екатеринбург, 2001.
25. *Криминалистика: Учебник* / Под ред. А. Г. Филиппова. — М.: Юриспруденция, 2000. — 352 с.
26. *Ларин А. М.* Расследование по уголовному делу. Планирование, организация. — М., 1970. — 327 с.
27. *Мельник М. І.* Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність: Навч. посіб. / М. І. Мельник, М. І. Хавронюк. — К.: Атіка, 2002. — 576 с.
28. *Методика* професійного захисту на попередньому слідстві: історико-логічний аналіз поняття // *Адвокат.* — 2003. — № 3.
29. *Методика* профессиональной защиты в предварительном следствии: историко-логический анализ понятия // *Тактика, методика и стратегия профессиональной защиты.* — Екатеринбург, 2002.
30. *Некоторые* тактические аспекты профессиональной защиты подозреваемых в убийстве // *Криминалистические аспекты профессиональной защиты по уголовным делам.* — Екатеринбург, 2001.
31. *Оперативно-розыскная* деятельность: Учебник. — М., 2002. — 756 с.
32. *Организация* профессиональной защиты: отношение к объектной области криминалистики, соотношение с иными понятиями // *Профессиональная деятельность адвоката как объект криминалистического исследования.* — Екатеринбург, 2002.
33. *Основные* теоретико-криминалистические проблемы профессиональной защиты подсудимых // *Тактика, методика и стратегия профессиональной защиты.* — Екатеринбург, 2002.

34. *Профессиональная* защита и представительство как объектные области криминалистики // Актуальные проблемы борьбы с правонарушениями в сфере экономической деятельности. — Саранск, 2003.
35. *Рохлин В.* Следователь: положение и полномочия // Законность. — 2005. — № 10. — С. 21–23.
36. *Тактика* и методика профессионального представительства в гражданском судопроизводстве // Гуманизация системы наказания. Теоретические и практические вопросы помилования: Материалы межрегиональной конференции, Саранск, 12 нояб. 2003. — Саранск, 2004.
37. *Частные* методики профессиональной защиты: региональные и правовые факторы // Материалы научно-практической конференции “Правовые проблемы реформирования российской государственности: опыт сибирского региона”. (20–21 нояб., 2003 г., Иркутск). — Иркутск, 2003.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Тактика професійної діяльності”	4
Зміст дисципліни “Тактика професійної діяльності”	4
Вказівки щодо виконання контрольної роботи	7
Теми контрольних робіт	7
Питання для самоконтролю.....	9
Список літератури.....	11

МАУП

Зам. № ВКЦ-2755

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП